

ρηθῇ ὑπὸ τῶν ὑπογραψασῶν τὴν παροῦσαν δυνάμεων ὡς αἰτία πολέμου, θέλουσι πυγενοηθῆ μετὰ τῆς Γ. Πύλης περὶ τῶν ληπτέων μέτρων, καὶ θέλουσι σκεφθῆ, μεταξύ των, περὶ τῆς χρήσεως τῶν κατὰ ξηρὰν καὶ κατὰ θάλασσαν δυνάμεων των».

Τὸ 1860 δ τουρκικὸς φανατισμὸς διήγειρεν ἐν Συρίᾳ ἀταξίας καὶ φόνους. Ἡ Εὐρώπη δὲν ἔδιστασεν, ἀλλ' ἀπεφάσισε νὰ παρέμβῃ, οὐχὶ πλέον δι' ἀποστολῆς ἀπεσταλμένων, ἀλλὰ στρατιωτικῶς. Περίφροντις πρὸ πάντων νὰ πώσῃ εὐσχήμως τὰς παραδόσεις, ἡ διπλωματία προσέδραμεν εἰς τὴν πρωτοβουλίαν τοῦ σουλτάνου. «Ἡ Ἀ. Μ. δ σουλτάνος», λέγει πρωτόκολλόν της 3 Αὐγούστου 1860, «θέλων νὰ ἐμποδίσῃ διὰ ταχέων καὶ δραστηρίων μέτρων τὴν αἱματοχυσίαν ἐν Συρίᾳ καὶ νὰ ἀποδείξῃ τὴν σταθερὰν αὐτοῦ ἀπόφασιν τοῦ ἀσφαλίσαι τὴν τάξιν καὶ τὴν εἰρήνην μεταξὺ τῶν ὑπὸ τὴν κυριαρχίαν του τεθειμένων λαῶν, καὶ τῶν ΑΑ. ΜΜ. . . . προσενεγκουσῶν τὴν ἐνεργητικὴν αὐτῶν σύμπραξιν, ἐδέχθη . . . . . ». Ἐπονταὶ οἱ ὅροι τῆς παρεμβάσεως, ἔνθα παρατηροῦμεν τὴν ἀποστολὴν εἰς Συρίαν, «ἴνα συνδράμῃ εἰς τὴν ἀποκατάστασιν τῆς ἥσυχίας, σώματος εὐρωπαϊκοῦ στρατοῦ, ὅπερ δύναται ν' ἀνέλθῃ ἐν ἀνάγκῃ εἰς 12,000 ἄνδρας καὶ τὸ δοιοῖν συγκατανεύει νὰ παράσχῃ κατὰ τὸ ἥμισυ δ αὐτοκράτωρ τῶν Γάλλων». περιπλέον, τὴν διατήρησιν ὑπὸ τῶν παρεμβασῶν δυνάμεων ἐπαρκοῦς θαλασσίας δυνάμεως, ίνα συνδράμῃ εἰς τὴν ἐπιτυχίαν τῶν κοινῶν προσποθειῶν.

Ἐν δευτέρῳ πρωτοχόλλῳ τῆς αὐτῆς ἡμέρας, οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν πέντε μεγάλων δυνάμεων ἀποφασίζουσιν «ὅτι, ἐν τῇ ἐκτελέσει τῶν ὑποχρεώσεων των, οὐδεμίαν ἐννοοῦσι νὰ ἐπιδιώξωσιν αὕξησιν γῆς, οὐδεμίαν ἔξαιρετικὴν ἐπιρροὴν, οὔτε παραχώρησιν ὡς πρὸς τὸ ἐμπόριον τῶν ὑπηκόων των, ἵτις δὲν θὰ ἡδύνατο νὰ παραχωρηθῇ καὶ εἰς τοὺς ὑπηκόους ἀπάντων τῶν ἄλλων κρατῶν».

Ἡ ἐκκένωσις τῆς Συρίας ἔλαβε χώραν τῇ 5 Ιουνίου 1861.

Μέχρι τοῦ 1871, ἡ συνθήκη τοῦ 1856 ἐτηρήθη· ἀλλ' ἔνεκκα τῶν ἡττῶν τῆς Γαλλίας, ἡ Ρωσία, εὑρίσκουσα ἐλεύθερον τὸ πε-